

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kompetencje społeczne tłumacza i tłumaczenie audiowizualne, PG_00190240						
Kierunek studiów	Sławistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		68.0	100
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest spojrzenie na narzędzia i strategie stosowane w procesie tłumaczenia audiowizualnego oraz zastanowienie się nad rodzajem zjawisk kulturowych stanowiących największą trudność dla tłumaczy i rolę, jaką pełnią oni we wprowadzaniu nowych zjawisk do kultury docelowej bądź popularyzowaniu ich wśród odbiorców reprezentujących inną tradycję. Równocześnie, analiza tłumaczenia z perspektywy transferu kulturowego poszerza rolę tłumacza do funkcji mediatora kulturowego, odpowiedzialnego za komunikację w szerokim tego słowa znaczeniu.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWMU2_K03] Student jest gotów do pełnienia roli odpowiedzialnego pracownika firm, wymagających znajomości języków południowosłowiańskich oraz wykazuje kompetencje w zakresie myślenia i działania przedsiębiorczego.	Student: (K_W01) ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej z zakresu tłumaczenia audiowizualnego, jest w stanie rozwijać i twórczo stosować tę wiedzę w działalności profesjonalnej; (K_U18) potrafi tłumaczyć z języka serbskiego/chorwackiego różnorodne teksty audiowizualne o wysokim poziomie trudności z wykorzystaniem profesjonalnych narzędzi; (K_U19) potrafi tworzyć warsztat pracy umożliwiający tłumaczenie różnego rodzaju tekstów audiowizualnych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWMU2_U05] Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania – również w językach południowosłowiańskich – z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań.	Student: (K_U01) potrafi wyszukiwać, analizować, weryfikować, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące kultury, życia społecznego i politycznego przedstawionego w materiale audiowizualnym oraz formułować na ich podstawie krytyczne wnioski, niezbędne w procesie transferu językowo-kulturowego;	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWMU2_W07] Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy, interpretacji oraz wartościowania różnych wytworów kultury południowosłowiańskiej i bałkańskiej.	Student: (K_W05) ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach międzykulturowych i interdyscyplinarnych procesu przekładu audiowizualnego.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWMU2_U02] Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie problemów badawczych.	Student: (K_U01) potrafi wyszukiwać, analizować, weryfikować, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące kultury, życia społecznego i politycznego przedstawionego w materiale audiowizualnym oraz formułować na ich podstawie krytyczne wnioski, niezbędne w procesie transferu językowo-kulturowego;	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWMU2_K01] Student jest gotów do działań na rzecz społeczeństwa, wykorzystując wiedzę o społeczno-politycznych realiach Półwyspu Bałkańskiego.	Student: (K_K08) uczestniczy w życiu kulturalnym, zapoznając się z najnowszymi produkcjami audiowizualnymi z terenów byłej Jugosławii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWMU2_K04] Student jest gotów do podtrzymywania etosu pracy tłumacza.	Student: (K_K07) docenia znaczenie i wagę tłumaczenia audiowizualnego w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy a tym samym rozumie ciężar odpowiedzialności tłumacza w budowaniu połączeń międzykulturowych;	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	<p>Kompetencje społeczne tłumacza.</p> <p>Podstawowe cechy tekstu audiowizualnego.</p> <p>Standardy tworzenia audiodeskcypcji do produkcji audiowizualnych: zasady przygotowywania audiodeskcypcji na potrzeby: teatru i muzeum; produkcji audiowizualnych w postaci wersji dubbingowanej; produkcji audiowizualnych w postaci wersji lektorskiej; produkcji audiowizualnych w postaci wersji napisowej; dostosowywanie sztuki audiowizualnej do potrzeb osób niewidomych; lokalizacja stron internetowych i oprogramowania.</p> <p>Specyfika tłumaczenia filmów dokumentalnych oraz fabularnych (w zależności od gatunku: sensacyjnych, kostiumowych, komediowych, etc.)</p> <p>Etyka zawodowa; prawa autorskie; dobra praktyka, stowarzyszenia zawodowe.</p> <p>Przekład jako akt komunikacji międzykulturowej.</p> <p>Geografia mentalna pogranicze stereotyp. Strategie tłumaczenia elementów kulturowych w kontekście audiowizualnym.</p> <p>Współistnienie innych elementów znaczących (obraz, muzyka) podczas przekładania zjawisk kulturowych.</p>								
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Zaliczenie przedmiotu Tłumaczenie specjalistyczne i prawne aspekty zawodu tłumacza w semestrze 3.</p> <p>Znajomość gramatyki i stylistyki polskiej na poziomie umożliwiającym tłumaczenie na język polski tekstów audiowizualnych.</p>								
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wykonanie określonej pracy praktycznej - samodzielne wykonanie i zaprezentowanie polskich napisów do filmu w języku chorwackim lub serbskim</td> <td>60.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Wykonanie określonej pracy praktycznej - samodzielne wykonanie i zaprezentowanie polskich napisów do filmu w języku chorwackim lub serbskim	60.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
Wykonanie określonej pracy praktycznej - samodzielne wykonanie i zaprezentowanie polskich napisów do filmu w języku chorwackim lub serbskim	60.0%	100.0%							
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bednarczyk A., Kulturowe aspekty przekładu, Katowice 2002. • O przekładzie audiowizualnym. Przekładaniec, nr 20, red. M. Heydel, Kraków 2009. • Tomaszkiwicz T, Przekład audiowizualny, Warszawa 2007. <p>studiowana samodzielnie przez studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • materiały ze stron internetowych Fundacji Audiodeskcypcja, Katedry UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową oraz Stowarzyszenia Tłumaczy Audiowizualnych • artykuły i materiały audiowizualne zaproponowane przez prowadzącego zajęcia 							
	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerzan E., Tłumaczenie jako wojna światów, Poznań 2010. • Bednarczyk A., W poszukiwaniu dominanty translatorskiej, Warszawa 2008. • Hejwowski K., Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu, Warszawa 2007. • Jakość i ocena tłumaczenia, red. A. Kopczyński, M. Kizeweter, Warszawa 2009. • Komunikowanie międzykulturowe - szanse i wyzwania, red. J. Isański, Poznań 2009. • Majkiewicz A., Intertekstualność implikacje dla teorii przekładu, Warszawa 2008. • Price W.H., Crapo R.H., Psychologia w badaniach międzykulturowych, tłum. A. Nowak, Gdańsk 2003. • Steiner G., Po wieży Babel. Problemy języka i przekładu, tłum. O. i W. Kubiński, Kraków 2000. • Wierzbicka A., Słowa klucze. Różne języki różne kultury, tłum. O. I. Duraj-Nowosielska, Warszawa 2007. 							
	<p>Adresy eZasobów</p>								

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Ocenie podlega: - poprawność językowa; - poprawność pod względem wymogów technicznych i norm Toury'ego; - zgodność z europejskimi normami ISO dotyczącymi wyświetlania napisów.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.